

BILTEN

NEDELJA U SVETU ENERGETIKE

ODLAGANJE

USVAJANJA EU CILJEVA ZA 2030?

BRISEL - Lideri EU nameravaju idućeg meseca da se dogovore o rokovima za razvoj energetske i klimatskih ciljeva za 2030., ali će finalnu odluku o tim merama odložiti za drugi deo godine, objavljuje 17.

februara **Bloomberg** pozivajući se na dve osobe upućene u ovo pitanje. Većini vlada bloka od 28 država potrebno je dodatno vreme da pomire razlike oko predloga Evropske komisije, navode izvori koji su tražili da ne budu imenovani zbog politike zabrane izlaska u javnost sa otvorenim pitanjima. EU predsednici i premijeri će se ovom temom prvi put baviti u Briselu 20. marta i mogli bi pomeriti odluku za kasnije ove godine, navode izvori.

Debata o tajmingu za usvajanje ciljeva za 2030. podeljena je na države zapadne Evrope, poput Britanije i Francuske, koje su za brzu odluku i onih na istoku, predvođenih Poljskom, koji su zabrinuti da bi nove obaveze mogle dodatno podići cene energiji. Evropska komisija je predložila smanjenje emisija ugljendioksida od 40% u 2030., dvostruko više od cilja za 2020. To bi zahtevalo u proseku godišnje investicije od 38 milijardi evra, stoji u papiru koji je EK objavio 22. januara. Ukoliko bi se zadržao sadašnji ritam smanjenja emisija CO₂, on bi u EU do 2030. dostigao svega 32%, navodi **Bloomberg**.

VARŠAVA - EU treba da odloži određivanje klimatskih ciljeva za 2030. za iduću godinu, kada i druge države sveta treba (na klimatskom samitu u Parizu) da objave svoje ciljeve, rekao je državni sekretar Poljske za klimatsku politiku. Marcin Korolek, koji je predsedavao lanjskim UN samitom o klimi u Varšavi, dodao je da EU odluke o klimatskoj i energetske politici moraju da uzmu u obzir globalne procese, ili će se ponoviti neuspeh iz samita u Kopenhagenu, kada drugi nisu odgovorili na unilateralne akcije Evrope. Izjava Koroleka dolazi posle ocene EU komesara za energiju Gintera Etingera (28/JAN) da su „arogantni i glupi“ oni koji misle da EU klimatski plan može da spase svet, potseća **Reuters**.

BERLIN, LONDON, BRISEL - Grupa ključnih EU država, uključujući Nemačku, Britaniju i Francusku, dogovorila je platformu u kojoj zahteva od Evropske komisije da “temeljno revidira” najavljene smernice ograničenja državne pomoći energetske sektorima. Uvidom u papir, koji je EK dostavljen pre dve nedelje, **EurActiv** prenosi 13/FEB konstataciju zemalja potpisnica da bi ograničavajuće mere Brisela, najavljene za april ove godine, mogle da nanesu “masivnu štetu” industrijama ... da blokiraju planiranu nemačku

tranziciju ka OIE i britansku ka nuklearnoj energiji... U papiru se predlozi EK karakterišu kao “jednostavno preuranjeni, zbog odsustva iskustva u ovom složenom, dinamičnom polju”. Analitičari ukazuju na “neprincipijelnu koaliciju” na kojoj je zasnovana pomenuta “platforma” jer Nemačka, s jedne strane, brani izuzeća od plaćanja doprinosa za OIE koje odobrava svojoj teškoj privredi, a subvencije je uvela radi podsticanja ulaganja u “zelenu energiju” zbog odluke o gašenju nuklearke. Britanija, s druge strane, energetske strategiju bazira na razvoju nuklearne energije, pa brani pravo da država garantuje otkupne cene struje investitorima u taj sektor . EurActiv prenosi ocenu eksperta iz *European Policy Centre* Marka Johnson-a koji smatra da ni Berlin ni London ne mogu, niti imaju jake argumente, da zaustave donošenje smernica EK, već jedino mogu odložiti njihovo objavljivanje. Jedan neimenovani nemački zvaničnik, koga citira agencija, međutim, ukazuje da Berlin smatra da je energetska politika prvenstveno u nadležnosti država.

LONDON – Ključni projekat energetske strategije Velike Britanije doveden je u pitanje zahtevom EU komesara za konkurenciju Hoakina Almunije (foto) vladi u Londonu da mu objasni zašto je potrebna

državna pomoć da bi se sagradila nuklearna elektrana Hinkley Point, na jugozapadu Engleske. On je novinarima u Londonu rekao da mu je ovo pojašnjenje neophodno kako bi pre kraja ove godine doneo konačnu odluku da li je odobravanje visoke otkupne cene struje proizvedene u budućoj elektrani, uz državne kredite, protivno EU pravilima o dozvoljenoj državnoj pomoći privredi. Izjava

Almunije usledila je pošto je Evropska komisija već izrazila sumnje vezane za garancije koje je London dao francuskom EDF-u za projekat skup 26 milijardi dolara, pa londonski mediji pišu da postoje ozbiljne sumnje da Brisel neće odobriti da se projekat nastavi pod sadašnjim uslovima. Najspornija je cena od 92,50 funti (111,2 evra) koju država garantuje EDF-u za svaki megavat-čas proizveden u nuklearci u narednih 35 godina, a što je više nego duplo iznad sadašnje cene električne energije. powerengineeringint.com

BRISEL- Evropska komisija je prekinula pregovore sa Švajcarskom oko sporazuma o prekograničnom prenosu električne energije posle rezultata referenduma o ograničenju imigracije u toj zemlji, saopšteno je u ponedeljak iz EK. Navodi se da će dalji tok ovog procesa morati da bude stavljen u kontekst ishoda referenduma zbog koga će Švajcarska vlada morati da sa EU ponovo pregovara o jedva postignutom sporazumu o slobodnom kretanju radnika. Učešće Švajcarske u stvaranju jedinstvenog elektroenergetskog tržišta Evrope je bitno zbog interkonekcija koje idu preko teritorije te države, posebno prema Italiji. **Reuters**

BRISEL – Evropski parlament predložio je Briselu da pokuša da privoli ne-EU države područja Mediterana, Crnog i Baltičkog mora da u svoje legislative uključe severnomorska iskustva u oblasti zaštite od posledica izlivanja nafte. Preporuka je sadržana u izveštaju koji je za Komitet za ribarstvo Parlamenta pripremila ekipa eksperata univerziteta u škotskom gradu Aberdinu, prenosi 11. februara škotski **The Herald**.

MADRID –Vlada Španije objavila je spisak distributera električne energije koji će, umesto po dosadašnjem sistemu regulisanih cena *Tarife krajnjeg resursa* (TUR) moći da snabdevaju kupce po novom sistemu *Dobrovoljne cene za malog potrošača* (PVPC), objavila je 11. februara agencija **Europa Press**, Prema novoj regulativi, kompanije kojima je odobreno ovo pravo, pored ostalih Endesa, E.On, Iberdola i Gas Natural, moraju imati najmanje 100.000 potrošača. Predlozi fiksne cene za ostatak godine kupcima, koje moraju biti objavljene do 30. aprila, omogućiće potrošačima uštedu na troškovima vezanim za regulisane cene po sistemu TUR. Španska

komisija za konkurenciju će do 15. maja odrediti iznos koji mora da bude vraćen potrošačima, ako fiksne cene električne energije određene po sistemu PVPC za prvi kvartal 2014. budu iznad prosečnih cena na tržištu. Tržište električne energije u Španiji liberalizovano je 2009. godine, ali je potrošačima koji nisu želeli da biraju snabdevača ostavljena mogućnost plaćanja struje po sistemu krajnjeg resursa.

BRISSEL - Bruto potrošnja energije u EU28 pala je sa špica u poslednje dve dekade od 1.830 miliona tona ekvivalenta nafte (Mtoe) u 2006. na 1.680 Mtoe u 2012., odnosno za 8%, pokazuju podaci **Eurostata** objavljeni

STAT/14/25
17 February 2014

Energy – 2012 data

Energy consumption down by 8% between 2006 and 2012 in the EU28

17/FEB. Stepen zavisnosti od uvoza energije iznosio je u 2012. za EU28 53%. Domaća proizvodnja primarne energije u EU28 iznosila je 2012. 794 Mtoe. U tome je nuklearna energija učestvovala sa 29%, a iza nje obnovljivi izvori 22%, čvrsta goriva 21%, gas 17% i nafta 10%.

Gross inland energy consumption

	Gross inland energy consumption ¹ , in Mtoe ²						% change 2012/2006	Energy dependence rate, 2012
	1990	2000	2006	2010	2011	2012		
EU28	1 667.6	1 727.1	1 832.0	1 759.1	1 699.5	1 682.9	-8.1%	53.3
Belgium	48.7	59.2	57.5	60.6	59.2	56.3	-2.1%	74.0
Bulgaria	27.6	18.5	20.4	17.8	19.1	18.2	-10.6%	36.1
Czech Republic	49.8	41.2	46.3	44.7	43.2	42.8	-7.6%	25.2
Denmark	17.9	19.8	21.1	20.1	18.7	18.1	-13.9%	-3.4
Germany	356.3	342.3	351.7	333.7	317.1	319.5	-9.2%	61.1
Estonia	10.1	5.0	5.5	6.2	6.2	6.1	+11.6%	17.2
Ireland	10.3	14.3	15.5	15.1	14.0	13.8	-10.8%	84.8
Greece	22.3	28.3	31.6	28.8	27.8	27.0	-14.4%	65.6
Spain	90.1	123.6	144.4	129.9	128.2	127.3	-11.9%	73.3
France	227.8	257.6	272.9	267.1	257.9	258.4	-5.3%	48.1
Croatia	9.0	7.8	8.9	8.6	8.5	8.1	-9.0%	53.6
Italy	153.4	174.1	185.2	174.5	171.8	163.1	-12.0%	80.8
Cyprus	1.6	2.4	2.6	2.7	2.7	2.5	-4.8%	97.0
Latvia	7.9	3.9	4.8	4.8	4.4	4.5	-4.8%	56.4
Lithuania	15.9	7.1	8.5	6.8	7.0	7.1	-17.0%	80.3
Luxembourg	3.5	3.6	4.7	4.6	4.6	4.5	-5.6%	97.4
Hungary	28.8	25.3	27.5	25.8	25.1	23.6	-14.2%	52.3
Malta	0.6	0.8	0.9	1.0	0.9	0.9	-0.5%	100.4
Netherlands	66.8	75.8	79.6	86.6	80.2	82.0	+2.9%	30.7
Austria	25.0	29.0	34.5	34.6	33.6	33.7	-2.4%	63.6
Poland	103.3	89.0	97.2	100.9	101.2	98.0	+0.8%	30.7
Portugal	18.2	25.3	26.2	24.3	23.6	22.2	-15.2%	79.5
Romania	58.1	36.6	40.6	35.8	36.6	35.4	-12.8%	22.7
Slovenia	5.7	6.5	7.3	7.2	7.3	7.0	-4.4%	51.6
Slovakia	21.8	18.3	18.9	17.9	17.4	16.7	-11.5%	60.0
Finland	28.8	32.5	37.6	37.1	35.5	34.1	-9.3%	45.5
Sweden	47.4	48.9	49.6	50.8	49.7	49.8	+0.4%	28.7
United Kingdom	210.6	230.6	230.5	211.2	197.9	202.3	-12.2%	42.2

Mögliche Nord-Süd-Stromtrasse

Vorschlag für den Trassenverlauf einer Gleichstromleitung, die Strom von den Offshore-Windparks in den Süden transportiert.

BERLIN – Nemačka priprema projekat gradnje 800 kilometara dugog dalekovoda koji bi električnu energiju dobijenu od vetra na severu prenosio kroz čitavu zemlju. Naime, energetska mreža u ovoj zemlji je dugačka gotovo 1,8 miliona kilometara, od čega je oko 35.000 km visokonaponskih dalekovoda koji su postavljeni tako da prenose električnu energiju iz termoelektrana koje su građene tamo gde ima i uglja, prvenstveno na zapadu ili jugozapadu zemlje, dok se OIE kapaciteti nalaze mahom na vetrovitom severu. Dalekovod sever-jug je zapravo osnovna transverzala velikog plana iz koje bi se odvajalo 36 dalekovodnih „krakova“. Predviđa se ukupno 2.800 kilometara dalekovoda, kako nadzemnog na nosačima visokim i po 70 metara ili, mnogo skupljim podzemnim električnim vodovima. Već 2022. bi glavni pravac ovog dalekovoda

nazvanog Sued.Link trebalo da bude pušten u pogon uz investiciju procenjenu na deset milijardi evra. Četiri koncerna, Tennet, Amprion, 50Hertz i TransnetBW su prošle nedelje predstavili i kuda će otprilike ići ta "žica" kroz Nemačku, što je odmah izazvalo bunt stanovnika područja preko koga će ići dalekovod. Ispalo je da je najglasniji protivnik ovog projekta upravo najjužnija pokrajina Bavarska, koja bi trebalo da ima i najviše koristi. Ali to je pokrajina s intenzivnom poljoprivredom, a 450 kilometara dugačak ogranak mora prolaziti preko brojnih oranica i blizu naseljenih mesta. Stoga je bavarska vlada zatražila moratorijum na projekat, dok ne bude sigurno da je on Nemačkoj uopšte potreban. To je odmah izazvalo buru protesta u čitavoj zemlji, a posebno koncerna uključenih u njegovu gradnju. Oglasio se i Brisel, tačnije bivši nemački pokrajinski političar, a sadašnji EU komesar za energetiku, Günther Oettinger koji "ne razume" oklevanje Bavarske i smatra gradnju takve trase "nužnom i hitnom", piše **Deutsche Welle**

FRANKFURT – Izvršni direktor nemačkog industrijskog konglomerata Siemens, Joe Kaeser (foto), kritikovao je 11. februara ogromne investicije u proizvodne elektroenergetske kapacitete u Nemačkoj. U razgovoru za medijsku grupaciju **Straubinger Zeitung**, Kaeser je okarakterisao milijarde evra utrošene u taj sektor energije kao "neoprezno postupanje sa parama poreskih obveznika". Naveo je da su troškovi vezani za subvencije snabdevanju električnom energijom (iz OIE) u Nemačkoj prošle godine ukupno iznosile 23 milijarde evra, dok je tržišna cena proizvedene struje iznosila svega 3 milijarde evra. **SeeNews**

OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE – OIE

BERLIN - Nemačka vlada povećala je na 5,1 milijardu evra masu izuzeća energetske intenzivnoj industriji od obaveza plaćanja doprinosa za obnovljive energetske izvore u 2014. u odnosu na lanjskih 4 milijarde evra, iako evropski antimonopolski regulator zbog ove mere vodi istragu protiv Berlina. Nemačka Federalna kancelarija za kontrolu privrede i izvoza objavila je podatke za 2014. u utorak, a zbog pomenute istrage nikakva izuzeća neće biti plaćena u 2015.,

prenosi **Reuters**. Oko 2.000 najvećih potrošača energije u nemačkoj privredi oslobođeni su nameta na OIE koji plaćaju obični potrošači električne energije u toj zemlji, ali im pretila opasnost da to retroaktivno uplate, ako EU oceni da se radi o nedozvoljenoj državnoj pomoći privredi.

REGION JUGOISTOČNE EVROPE

PODGORICA – Vlada Crne Gore i italijanska kompanija A2A nastaviće saradnju u Elektroprivredi (EPCG) i pošto istekne aktuelni petogodišnji ugovor krajem godine, saopšteno je u četvrtak iz kabineta premijera, posle razgovora Mila Đukanovića sa generalnim direktorom A2A Renatom Ravelijem. "Nastavljamo

saradnju. Država će povećati vlasništvo u EPCG sa 55 odsto, a A2A odustaje od prava na većinsko vlasništvo koje ima prema ugovoru. Italijani će dobiti novi period za izvršno upravljanje EPCG", rečeno je **Vijestima** u pregovaračkom timu Vlade. Još nije precizirano kakve će sve obaveze sadržati aneks ugovora. O spornom pitanju - snabdevanju KAP-a i cene struje za kompaniju ostalo je da Italijani odluče šta je prihvatljivo. "Partneri će nastojati za KAP da obezbede struju po ceni od 38 evra po megavat-satu uz pristojnu dobit EPCG. A2A treba da vidi koja bi cena bila optimalna", saopštilo je novinama nekoliko učesnika pregovora.

SOFIJA – Bugarska gasna kompanija Bulgargaz predložila je zadržavanje postojeće neto cene prirodnog gasa za lokalne potrošače od 630 leva (439\$/322€) za 1.000 m³ i u drugom kvartalu ove godine (bez PDV-a i akciza). Predlog cene za naredni kvartal Bulgargaz je dužan da ga objavi javnosti mesec dana pre nego što ga dostavi na razmatranje i odobrenje energetsom regulatoru. [SeeNews](#)

SOFIJA – CEZ Razpredelenie Bulgaria zabeležila je u prošloj godini pad neto profita od čak 62%, saopštila je u ponedeljak ova podfirma češke energetske kompanije ČEZ. Neto prihod u 2013. iznosio je 18 miliona leva (9,2 miliona evra), na ukupnu vrednost prodaja od 610 miliona leva, 6,4% manje nego u 2012. Bugarska filijala ČEZ-a posluje u regionu Sofije i delu zapada i severa ove zemlje. [SeeNews](#)

BUKUREŠT – Vlada Rumunije prebacila je u petak sa ministarstva finansija, na generalni sekretarijat nadležnost nad nacionalnom gasovodnom kompanijom Transgaz i elektroenergetskim mrežnim

operatorom Transelectrica. U obrazloženju se, pored ostalog, navodi da ministarstvo finansija treba da promoviše Zakon o prihodima pa je protivno EU zakonima da se istoj instituciji istovremeno poveri funkcije upravljanja i regulisanja. Uredba utvrđuje prava i obaveze koje se odnose na status akcionara u kompanijama Transelectrica i Transgaz, a predstavnike države u Skupštinama akcionara određivaće Generalni sekretarijat na sugestije premijera.